

Het sprookje van het zand

Een rivier, die vanuit zijn bron in de verre bergen door allerlei landschappen stroomde, bereikte eindelijk het zand van de woestijn. Toen hij iedere hindernis was gepasseerd, probeerde de rivier ook deze woestijn te doorkruisen, maar hij bemerkte dat het water verdween, hoe snel hij ook door het zand stroomde.

Hij was er echter van overtuigd dat het zijn bestemming was om deze woestijn te doorkruisen en toch was er geen weg.

Nu fluisterde een verborgen stem, die van de woestijn zelf was:

‘De wind kan de woestijn oversteken en dat kan de rivier ook.’

De rivier bracht daar tegenin, dat hij met het zand vermengd en opgeslorpt zou worden; dat de wind kon vliegen en daarom de woestijn kon oversteken.

‘Door als vanouds te stromen kom je er niet doorheen. Je zult óf verdwijnen, óf een moeras worden. Je moet willen dat de wind je er overheen draagt naar je bestemming toe.’

Maar hoe kon dit gebeuren?

‘Door zelf te willen dat de wind je opneemt.’

Dit idee kon de stroom niet aanvaarden. Goedbeschouwd was hij nooit eerder opgenomen. Hij wilde zijn persoonlijkheid niet verliezen. En als je die eenmaal verloren had, hoe kon je dan weten dat je die ooit terug kon krijgen?

‘De wind’, zo sprak het zand, ‘vervult deze taak. Hij neemt het water op, draagt het over de woestijn heen en laat het dan weer los. Door het als regen te laten vallen wordt het water weer een rivier.’

Hoe weet ik dat dit waar is?’

‘Het is zo, en als je het niet gelooft wordt je nooit méér dan een modderpoel en zelfs dat kan vele, vele jaren duren en dat is bepaald niet hetzelfde als een rivier.’

‘Maar kan ik niet dezelfde rivier blijven die ik nu ben?’

‘In geen geval kun je zo blijven’, fluisterde de stem. Het wezenlijke deel van je wordt megedragen en zal weer een rivier worden. Je zult genoemd worden wat je nu ook bent, omdat je niet weet wat je wezenlijke deel is.’

Toen de rivier dit hoorde, kwamen bepaalde herinneringen in zijn geest boven. Vaag herinnerde hij zich een staat waarin hij - of was het een deel van hem? - in de armen van de wind werd gehouden.

Ook herinnerde hij zich - of toch niet? - dat dit het juiste was en niet noodzakelijk het meest voor de hand liggende.

En de rivier gaf zijn damp over aan de verwelkomende armen van de wind, die hem teder en gemakkelijk omhoog droeg en hem vervolgens, zo gauw ze de top van een berg bereikten, vele, vele mijlen verder, zachtjes liet vallen. En omdat de rivier had getwijfeld, kon hij herinneringen bewaren en de details van de ervaring duidelijker in zijn geest vastleggen.

Hij overdacht: ‘Ja, nu heb ik mijn ware aard leren kennen.’

De rivier leerde het. Maar het zand fluisterde: ‘Wij weten het, omdat we het dag in dag uit zien gebeuren en omdat wij, het zand, ons helemaal uitstrekken van de oever van de rivier tot aan de berg.’

Daarom wordt er gezegd dat de manier waarop de Levensstroom zijn reis moet voortzetten, in het Zand staat geschreven.

Dit prachtige verhaal is in vele talen bij mondelinge overleveringen in omloop, bijna altijd onder derwisjen en hun leerlingen. Het werd gebruikt in *Mystic Rose from the Garden of the King* van Sir Fairfax Cartwright, dat in 1899 in Engeland werd uitgegeven.

De huidige versie is van Awad Afili, de Tunesiër, die in 1870 overleed.

Uit: Idries Shah - Derwisjen Vertellen
uitgever Ankh-Hermes BV Deventer, 1976,
ISBN 90 202 5397 2,